

קול התורה

באלעד

העלון לשבת קודש

גליון מס'

1000

פרשת בראשית תשפ"א

דבר הארכת

מצומצם של מס' אברכים חשובים שעסקו במלאכה קרוב ל-21 שנים מידי שבוע בשבוע, וזהו אכן הזמן להודות מקרב לב עמוק, לצוות חברי המערכת, תלמידי חכמים ואוחזי קולמוס ועט, לשון לימודים ואחריות תורתית, שחלקם הגדול אף הפכו ברבות השנים למרביצי תורה, על מאמציהם הרבים בכל שנות קיום "קול התורה" להביא את דבר התורה וההלכה אל הוגיה, לומדיה ומעמיקיה - לכל שדרות הציבור בעיר. זאת לצד ברכה מיוחדת לנגידים המחזיקים בעץ החיים ומממנים את הוצאות הדפסתו של העלון באופן קבוע.

"קול התורה באלעד" בהכוונתו של מורנו המרא דאתרא הגרש"ז גרוסמן שליט"א הוא אחד מעמודי התווך בבניין עיר התורה אלעד וממילא של כל בית נאמן, של תורה ויר"ש כאן. "קול התורה" מראשית הקמתו ועד עתה ובעז"ה גם הלאה, רואה את תפקידו כשמו, להיות שופר קדוש לקול התורה בעיר ולהבהיר את האמת לטובת הכלל כולו, עם תקיעת עוד ועוד יתדות נאמנים לבנין עולם של תורה ויר"ש שהם הבריח התיכון שעליהם חייבת להשען עיר שתושביה ופרנסיה שואפים ומייחלים להמשך היותה מקום של תורה הראוי לגדל בו משפחות ודורות של שומרי תורה ומצוות בטהרה בלי לנטות ימין שמאל מדרך האמת, עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו.

גליון ה-1000 של עלון "קול התורה" פורש בפנינו מסכת היסטוריה ארוכה של 1000 שבועות ויותר באלעד מראשית הקמתה ועד עתה. "קול התורה" מעולם לא היה סתם ביטאון, אלא הדבק המקשר בין הקהילות באלעד, כשהוא מלווה את הקמתן של כל קהילות הקודש מראשיתן ועד התבססותן ועד בכלל. 1000 בטאונים "קול התורה באלעד" אינם רק גווילים ואותיות, מילה כתובה וגיליונות דפוס, צבע ועמוד גרפי. אלא הינם חלק נכבד ואמיתי בבניינה והעמדתה של עירנו כעיר של תורה וטהרה, קדושה ומסירות נפש למען התורה והצבתה בראש גולת סדרי העדיפויות שלנו.

השבת שוב מתחיל העם היהודי כולו, בכל תפוצות הארץ, בכל התבל כולו, לקרוא את חומש בראשית. והקריאה של "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" מתחדשת לה שוב, כמי שלא נס ליחה לעולם. אותה קריאת אמונה יוקדת שמלווה אותנו בכל הדורות, אותה שאגת תורה נאמנה, מתוקה מדבש, "בראשית ברא!"

ובשבת בראשית מרגישים את ניחוחות הראשית של הבריאה, מרגישים קירבה גדולה של האדם לקב"ה, האדם יציר כפיו של הקב"ה נמצא בגן עדן ומדבר עם הקב"ה. דברים אלו מפעמים ומרגשים את ליבו ומוחו של כל אחד. התחלה חדשה של התורה לאחר הימים הנוראים, לאחר חודש של קדושה ומצוות, חקוקה במצוותיך, התחלה חדשה להכנס לגן עדן של הקב"ה שהוא תורה תפילה ויר"ש.

זאת ועוד, כמה מתאים הוא שתחילת לימוד וקריאת ספר בראשית צועד עם תחילת זמן החורף, בו נעמול בע"ה על התורה בעיון ובטהרה. ימי הזהר של החגים הקדושים שסככו עלינו מיד לאחר הימים הנוראים כבר מאחורינו ואנו נכנסים אל ימי השגרה לכאורה, אל חודשי החורף ואל הזמן הארוך ביותר בשנה, "זמן החורף", כאשר כולנו תקווה ותפילה שבזמן חורף הבע"ט, נגייף ה'קורונה' המשבש כבר 8 חודשים את אורחות חיינו הגשמיים והרוחניים כאחד, יסתלק מעלינו ברחמי השי"ת ונוכל לשקוד על התורה והעבודה ביתר שאת ללא הפרעות עד שנזכה ל"אור חדש של ציון תאיר".

חודשי החורף הארוכים משרים לפעמים אוירה של "קושי", לעיתים קשה להמשיך בשגרת ה"שטייגען", אך מאידך אלו שמשקיעים ומתמסרים ללימוד התורה, בפרט בזמנים מאתגרים אלו, בהם כל אחד השקוד על תלמודו, הוא בגדר "תורה שלמדתי באף" הרי הוא נוסל שכר כולם ויוצא בסוף הזמן עם רכוש ואוצר אמתי של חמשה חודשי לימוד רצופים אשר כל הון לא ישווה להם.

גליון זה הינו הגליון ה-1000 של עלון "קול התורה באלעד", היוצא מידי שבוע בסייעתא דשמיא מיוחדת, עד שאין בעל הנס מכיר בניסו, כי הדבר כלל לא היה פשוט, והרבה כח והרבה ממון הושקעו בזה. ועתה בהשגחה פרטית גליון ה-1000 יוצא לאור במקביל לסיום חודש האיתנים ובשבת בראשית הפותחת מחזור נוסף בלימוד התורה הקדושה.

גליון ה-1000 של "קול התורה" הוא זמן שמחה גדולה וקורטוב נחת לעיר כולה, יחד עם מבט לאחור על שנות דור ויותר מעשרים שנה של הופעת העלון מידי שבת בשבתו, תמידין כסדרן. גליון ה-1000 הוא הזדמנות טובה לראות את ערכו האמיתי של העלון ולהתבוננות על 1000 פעמים של מסירות נפש של צוות

"קול התורה" אינו רק עלון תורני חשוב לכשעצמו, גדוש בדברי תורה והלכה, דעת חכמה ומוסר, אלא גם שופרם הבלתי מעורער של כל קהילות היראים לדבר ה', בני התורה המסולאים מפז, בעיה"ת אלעד. וכשצריך להשמיע את קול התורה ברמה, הרי אינו חת מפני איש, כדי להעמיד את העיר בדרך התורה ויראת אלוקים כראוי, איש על מחנהו ואיש על דגלו, וכפי שהוכח, כשהיה צורך, עמד העלון על משמר התורה והיראה של העיר כנדרש.

1000 גליונות של "קול התורה" מלווים חיי תורה תוססים ופוריים, גדושי שמחות ובשורות טובות, כאשר "קול התורה" מלווה כאן דור שלם, כשגדיים נעשו תיישים' וראשוני המתברכים בעלון בעת הולדתם, גדלו והיו לאנשים, ואף נישאו כבר והקימו בס"ד בתים של תורה. העלון אף יצר אווירת שותפות עם השני גם בזמני צער וצרה ור"ל, ובכך היו 1000 גליונות לדבק המאחד והמקשר בין הכלל לכלל ובין הפרט לכלל ויחד יצרו אוירה טובה וחיי קהילה מלוכדים של כל היראים לדבר ה'.

מאמר המערכת של הגליון הראשון שיצא בפרשת ויחי תש"ס פותח במילים "ברוך ה' שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה וזכינו בהוצאתו לאור של הגליון השבועי הראשון של "קול התורה באלעד", אשר מטרתו העיקרית להיות גורם מאחד ומקשר בין כל תושבי העיר ונושאי שיחה ולימוד בין איש לרעהו על הדברים העומדים ברומו של עולם, הנקראים בפרשה באותו השבוע". כשכסיוס המאמר הקצר כתב העורך "אנו תקווה ותפילה שלא תיפול שגגה תחת ידינו" כך, במילים פשוטות אלה, נפתח לו הגליון הראשון של עלון "קול התורה באלעד" שיצא לאור לפני 1000 גליונות, ויותר מ-20 שנה, ומאז, הכל היסטוריה.

"קול התורה" אשר כשמו כן הוא השמיע בעוז את קול התורה כנגד כל המפריעים להתפתחות הרוחנית והגשמית של עיר התורה והחסידות על יסודות נאמנים. "קול התורה" עמד ויעמוד בעז"ה על המשמר ללא פחד וללא משוא פנים, במבט של טובת הכלל כולו ללא חלוקה בין כל יראי ה' לחוגיהם, ומטרתו היא אך ורק שתמשיך להיות כאן עיר מפוארת של תורה, חסידות ויראת שמים כמסורת ישראל סבא, וכפי שהורו לנו רבותינו מצוקי ארץ זי"ע ובראשם מרן בעל "אבי עזרי" זי"ע ורבותינו צוק"ל ושל"ט"א אשר מפיהם אנו חיים.

עולם התורה משול הוא לכלי זהב וכלי זכוכית, הצריכים שמירה מעולה. אין מקום ל"שמירה פחותה" כאשר מכל פינה אורב לנו, לכולנו, 'בעלי דעות', עמי ארצות וסתם שוטים שבעולם,

/ המשך בעמוד 3

גליון
מס' 1
ויהי תש"ס

גליון
187
נח תשס"ד

גליון
500
אמור תש"ע

גליון
608
מס"מ תשע"ב

גליון
750
בלק תשע"ה

גליון
1000
בראשית
תשפ"א

הרה"ג רבי שמואל גולדברג

ברך ה' חילם

ידוע המעשה בתקופתו של הגר"א, על סיום מסכת שנוערך בקהילה, ולסעודת המצווה הגיעו גם אנשים שלא נימנו על הלומדים הקבועים של השיעור,

ואמר הגר"א לפרנסי הקהל, שלכל אדם ואדם יש חלק בסיום, ואף שהוא עצמו לא נמנה על אותם הלומדים.

והוסיף ואמר, שבמילה "סיום", כל אות ואות היא אותה גימטריה, גם באות עצמה, וגם באותיות שמרכיבות את כתיבת אותה אות, כגון ס-מך, האות ס' בגימטריה 60, וכך גם האותיות הנוספות, מך, שיוצרות את המספר 60, וכך בכל שאר האותיות שמרכיבות את המילה "סיום".

וממילא השמחה של הסיום מיועדת גם לשמחים הנסתרים שלא מראים את עצמם.

ודבר בעיתו מה טוב, שאנו שמחים בשמחת גומרה של תורה, ומיד מתחילים שוב מבראשית,

ראוי לציין בשמחה יתרה, את גיליון ה-1000, של העלון המכובד, שמביא בגאון את קול התורה בעירונו, עם דעת תורה ברורה, בכל העניינים. ובמקום שאמרו להאריך אינו מקצר, ובמקום שאמרו לקצר אינו מאריך.

והנה בפרשת בכורים נאמר "הגדתי היום לה' אלוהיך" (דברים כ"ו ג'). ותרגום יונתן תרגם את המילה "הגדתי" שהוא לשון הודאה וז"ל, ותימרון ליה אודינא יומא דין קדם ה' אלוהיך וכו'. ובתרגום אונקלוס תרגם למילת הגדה "חיותי", וכן כתב על הפסוק "הגדת לבנך" (שמות י"ג ח'), ועל הפסוק "ותגיד לבני ישראל" (שמות י"ט ג') תירגם "ותחיו", והוא מלשון אמירה חושית שחווה ומרגיש הדבר.

מבואר, כי ענין הבכורים הוא גדר של הודאה, וענינו לראות ולהראות בחוש, ולהרגיש ממש, את הטבת השי"ת ברוב חסדיו, ולכן אומר בקול רם ועושה בידי מעשים, מקשירת הפרי בגמי ועד הסלסלה שלוקח על שכמו, שמורה לכל את חסדו יתברך, ושפיר קאמר "הגדתי" בלשון עבר, ולא אגיד וכיוצא, כי מודה הוא על העבר שקיבל מהקב"ה וכולל את כל חלקי ההודאה. (וע"ע קוביא לחזו"א חלק ג' תורה י"ג).

כתב המשך חכמה על הפסוק "הגדתי היום לה'" (דברים כ"ו ג') וז"ל, בפרשת בכורים וזכר י"ג פעמים שם הוי', כנגד שלש עשרה מדות של רחמים, ובפרשה ד"יעבור ה' על פניו ויקרא' וכו' ה"ג מדות, הזהיר על "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלוהיך" ודקדק עכ"ל.

ויש לעיין בדבריו, מה הדמיון והשייכות בין פרשת בכורים, ל"ג מדות של רחמים,

ואולי יש לומר, כי הנה גדר הבכורים, הרי זה ענין של הודאה לבורא הכל, שנתן לאדם כל צרכו, ולכן כדי להכיר טובה הוא נתן להקב"ה את ראשית פרי האדמה, ולהכיר טובה צריך שיהיה ברור לו למי מכירים את הטובה, כי כשאנו יודע בבירור מי הוא זה שהיטיב עמו, חסר לו בהכרת הטובה, ופשטו כן, ולכן צריך שיהיה ברור לו לאדם שמותיו של הקב"ה הנוהג ברחמיו, כי בכל בחינה שהקב"ה פונה אלינו צורת עבודתו באופן אחר, כגון לאב ע"י תורה, ולמלך ע"י עבודה, וכן הלאה, ולכן צריך לדעת את שמותיו בכדי שידע למי ואיך להודות.

ולרגל גליון ה-1000 שלוחה מכאן הברכה למורינו המרא דאתרא שליט"א, העומד בהכוונה בעצה ותושייה בכל פרט, ובהזמנות זו לרגל הוצאת גיליון חגיגי זה, ראוי לברך, ולהוקיר, את כל העוסקים במלאכה. ובפרט להר" שמואל גרוסברד שליט"א, הפועל ללא לאות, למען רווחת הכלל והפרט, ולהגדיל תורה ולהאדירה.

"ברך ה' חילם, ופועל ידיהם תרצה"

ולכל הכותבים, ובני התורה הקוראים, ברכה אחת היא, "חזק חזק ונתחזק"

הרה"ג רבי יעקב פולק מורה הוראה בנד"צ אלעד

האחד נהיה לאלף

ברכות שמים ממעל ברכות הארץ מתחת למערכת "קול התורה באלעד" לרגל גיליון האלף. עלון קול התורה אשר היווה יסוד לבניינה וקומתה התורנית הרוחנית של הצבור התורני בעיר אלעד בפרט ולכלל העיר בכלל. עלון ש"קול התורה" נשמע ברמה לייקר את כבוד התורה ולומדיה את רבנו ותלמידיהו, את דקדוק ההלכה וקיום התורה ותרי"ג מצוותיה.

מאז היותה של אלעד ארץ שממה רוחנית ורבים המציקים והפורצים, עמד "קול התורה: בפרץ עד אשר זכתה להיבנות בקומתה הרוחנית, בתי כנסיות שוקקי חיים, בתי מדרשות, כוללים, ישיבות קטנות וגדולות, תלמודי תורה ובתי חינוך.

עלון המקשר בין כלל תושבי העיר אלעד, העומד בעת שמחה וחלילה ל"ע בשעת עצב, המלווה את היהודי התורני באלעד מ"בראשית" ועד ו"זאת הברכה" במאמרים על התורה ובדבר המערכת בענייני השעה, במאמרי הלכה ותשובות מפי רבינו המרא דאתרא בד' חלקי השו"ע ובענייני המועדים בכל מועד, בפנינים לשולחן שבת, בלימוד דרכי הת"ח בדורות הקודמים ובסוגיות בהלכה- (ולא למעשה) ע"י רבנים חברי מערכת "קול התורה".

עלון "קול התורה" אשר עומד לימין עניי עירך ועל ידו הועמדה לתפארה קופת העיר אלעד. ימצא בו כל אדם לפי רמתו את שייכותו לציבור התורני באלעד. אין יותר מתאים לציין ציון דרך ש"האחד נהיה לאלף", בשבת בראשית ולאחר הסיום "לעיני כל ישראל".

ברכה מרובה לרבינו המרא דאתרא המלווה את העלון מאז היווסדו ועד היום כאשר יישא האומן את היונק ובפרט במאמרי ההלכה ופסקיה הבהירים ובכלל על צביונה הרוחני של העיר אלעד וקול התורה אשר בה.

ואחרון אחרון חביב ידידי ה' וידיד כל תושבי העיר אלעד בפרט, איש חי ורב פעלים לתורה ולתפילה אשר במסירות וללא ליאות עורך ומביא את קול התורה באלעד כבר "טו"ב" שנים הרה"ג ר' שמואל גרוסברד שליט"א.

יתן ה' לרבינו המרא דאתרא, לחברי מערכת קול התורה ולעורך המסור והנמרץ להמשיך עוד רבות בשנים להשמיע ולהביא את קול התורה ברמה עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

זעירא דמן חבריא

הרה"ג רבי דוד דרעי ר"מ ישיבת "משכן אהרן"

הרגל עלון האלף ש"קול התורה"

נאמר בפסוק "והיה כעץ שתול על פלגי מים" (תהלים א', ג'), ויש לפרש שההתעלות של כל בן תורה היא נמשלת לעץ, וכמו שנא' "כי האדם עץ השדה", גדל פורח ומלבלב ועושה פרי, וכל מידת הצלחתו תלויה בשורשיו ובמידת ניקתו. ומדוקדק בפסוק "על פלגי מים" בלשון רבים, שאם היה רק פלג אחד, לפעמים מספיק רק לחורף או רק לקיץ ועדיין לא מייצב את העץ שיהיה קבוע ויציב, אולם כאשר יש לעץ כמה פלגי מים, שזורמים מכל הכיוונים, הרי משריש את העץ ועושה אותו קבוע ויציב. וזה מה שדוד המלך לימד אותנו, שע"י כמה פלגים רוחניים זוכה העץ לדרגת "אשרי האיש" מכח הפלגי מים.

והדברים נאים ויאים לבטא את המעלה העצומה של העלון התורני "קול התורה", אשר יוצא בעירנו מידי שבת בשבתו בפעם האלף, שהוא בבחינת פלגי מים, אשר השורשים יונקים ממים של עיון, מים של בקיאות, מים של הלכה, מים של ענייני אגדה ויראה, ומרענן כל שוחרי תושיה, אשר הדברים מאירים ומשמחים כנתינתם ומסירתם מסיני, ומהווה שופר גדול מאוד לדרך התורה והיראה בעירנו.

אשר נכתב ע"י ת"ח גדולים ומרביצי תורה, ובראשם מורינו המרא דאתרא והגאב"ד הגאון הגדול רבי שלמה זלמן גרוסמן שליט"א, עמוד האש העומד לפני המחנה המאיר נתיבותינו, ומורנו את המעשה אשר יעשון, והנושא את משא הקודש בעירנו במסירות נפש עצומה, יתן ה' שיאריך ימים על ממלכתו ורבים יהנו לאורו מתוך נחת בריאות אושר ושמחה כל הימים.

זיכני ה' להיות נמנה מאחד הכותבים בעלון זה, וחביבה יתירה יש לי בספר "שמחת מיכאל" עניינים על השו"ע משאר הספרים שזיכני ה' להוציא לאור עולם, אשר הרבה מהעניינים הם המאמרים שנכתבו בעלון זה, ונקבצו ברבות השנים ונעשו לספר, והכל בזכות ה"פלגי מים" של ביטאון זה המפכה בנו חיות חדשה ורעננות להמשיך ולברר עוד עניינים בהלכה.

וזכות עצומה נפלה בחלקו של ידי"נ הרב רבי שמואל גרוסברד שליט"א, איש חי רב פעלים שהרבה גופי תורה תלויים בו, ובפרט בהוצאת העלון, אשר מנצח ביד רמה על כל המלאכה הגדולה ובמסירו"נ עצומה, להאיר באספקלריא המאירה את אור התורה והיראה ולהעביר את "קול התורה" בעירנו, והנני לברכו וכן את כל שאר העוזרים והמסייעים במלאכת הקודש, שהקב"ה ימלא כל משאלות ליבם לטובה, ויזכו הם ובני ביתם לרוות נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם, ויאמר בהם המשך הפסוק "וכל אשר יעשה יצליח", אמן.

תשנ"ח תשנ"ט קול התורה 1000

וקול התורה נשמע בעירנו

הרה"ג רבי **משה נחמיה זלץ** רמ ישיבת "עטרת שלמה"

"אמר רבי יוסי בן קיסמא, פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום וכו', אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים גדולות ומרגליות אמרתי לו בני וכו' איני דר אלא במקום תורה".[אבות פ"ו מ"ט].

ממעשה זה יש ללמוד גודל החשיבות לדור במקום אשר ניתן להגדירו "מקום תורה", כאשר נוסדה עירנו אלעד חפצו מייסדיה לבנותה כעיר ומקום של תורה, לא קלה היתה הדרך והנראה כיום כמובן מאליו בריבוי הישיבות והכוללים כן ירבו לא היה פשוט ומתבקש כלל בתחילת הדרך.

נדבך מרכזי בבנין העיר הוא העלון "קול התורה" בעידן בו קיים יכול מבורך של עלונים למיניהם וסוגיהם, יחודי הוא בהבאת קול התורה, הן את דברי התורה בעצמם והן את יקר תפארת לומדיה.

על הפסוק בשיר השירים "עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו" דרשו חז"ל במדרש רבה [פרשה ב' ייב] "הגיע זמן שתעשו זמירות להקב"ה ע"י חוקיו", ו"קול התור נשמע בארצנו", וברש"י שם "הגיע זמן יציאתכם ממצרים", כאשר נשמע קול התורה בעירנו בסיועו של "קול התורה" נודע בזה כי עירנו יצאה מגלות מקום שאינו מקום תורה למקום תורה מפואר.

"האלף לך שלמה וכו' היושבת בגנים חברין מקשיבים לקולך השמיעניו", וברש"י שם "הקב"ה אומר לכנסת ישראל את הנפוצה בגולה ויושבת בבתי כנסיות ובבתי מדרשות מלאכי השרת מקשיבים ובאים לשמוע קולך".

גליון ה"אלף", מהווה ציון דרך לא רק להוצאתו כעלון, אלא גם ובעיקר לאלף פעמים לכנסת ישראל היושבת בבתי כנסיות ומשמעת את קולה קול התורה.

נודה בזה למורינו המרא דאתרא שליט"א האיש על העדה אשר מתחילת דרכה של העיר לא נותן שינה לעיניו ותנומה לעפעפיו על כל צרכיה הרוחניים של העיר, ובעיקר להעמידה כעיר התורה כאשר גם "קול התורה" תחת עינו הפקוחה ועל פיו ועצתו יוצא כל שבוע לאור.

קובע ברכה לעצמו הרה"ג ר' שמואל גרוסברד שליט"א שמים שנמל על עצמו את עריכת והוצאת העלון שווים כל ימיו לטובה כאשר אף בזמנים טרודים ועמוסים מעול הציבור, "לא ישקום האיש כי אם כלה הדבר", והוא המכה על קדקדם של הכותבים לבל יתורו להם מנוחה עד אשר יוציאו הדבר לאשורו.

יעזרנו ד' ית' על דבר כבוד שמו ונזכה להגדיל תורה ולהאדירה אכ"ר.

בית דין צדק
אלעד
בראשות
הגרש"ז גרוסמן שליט"א

בית דין צדק - אלעד

בראשות מורנו המרא דאתרא
הגאון רבי שלמה זלמן גרוסמן שליט"א

גם ברכות יעטה מורה

לרגל צאת גליון ה 1000 של עלון 'קול התורה' המשמיע דעת תורה והלכה ברמה למעלה מעשרים שנה, תחת עינא פקיקא של מורנו ורבנו הנושא את משא עירנו כאשר ישא האומן את היונק ומסור נפשו על משמר העמדת הדת על תילה

גאב"ד אלעד ומרא דאתרא הגאון הגדול

רבי שלמה זלמן גרוסמן שליט"א

יחד עם כל העומדים על ידו בעניין גדול זה, תמידין כסדרן מדי שבת בשבתו לא ישובתו

יתן ה' שיוארין רבנו ימים על ממלכתו ורבים יהיו לאורו

ויזכו חברי מערכת 'קול התורה' להמשיך להביא את דבר ה' 'קול התורה' ברמה ולהרבות פעלים לתורה ויראה עד עת נוכח לזמלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים

חברי הבד"צ ומורי ההוראה

הקהילה התורנית אלעד

כסא נחמא

נשגר קמיה מנהל רוחני דיישיבת "כנסת יחזקאל" הגה"צ רבי חזקיהו קצבורג שליט"א ולמשפחת פולק ומשפחת קלרמן שיחי

על השבר בפטירת אם המשפחה מרת **פנינה** ע"ה דמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

קופת העיר מתן בסתר
בנשיאות המרא דאתרא הגרש"ז גרוסמן שליט"א
ברכת מזל טוב
בלב מלא שישון ושמחה נשגר טנא מלא ברכה לידידנו הנכבד העמל ללא לאות למען נזקקי עירנו
הרב אברהם וולדשיין ומשפ' שליט"א
לרגל השמחה במעוננו **ביארוסי הבת** תחי' בשעטו"מ ידא רעואו מן שמאי שיעלה חזונו יפה ויהיה הבית בנין עדי עד, ויזרו רוב נחת מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

הקהילה התורנית אלעד
בד"צ אלעד
ברכת מזל טוב שלוחה למע"כ
הרה"ג רבי יעקב פולק שליט"א
מורה הוראה בבד"צ אלעד
לרגל השמחה במעונו בנישואי בנו הבה"ח אלתחן משה נ"י
ידא רעואו מן שמאי שיעלה חזונו יפה לבנין עדי עד ויזכו לרוות רוב נחת דק' מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

הקהילה התורנית אלעד
כוס תנחומים
נשגר לידידנו הנכבדים
הרב שאלתיאל קוהלת, הרב חנון קוהלת
והרב ברוך קוהלת שליט"א
בפטירת אביהם רבי שלמה קוהלת ז"ל
המקום ינחם אהכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

לכולל עטרת אהרן באלעד - ניתן לקבל אברכים נוספים. לפרטים: 0533157187

הודעה משמחת
הננו שמחים להודיע כי בסד ולאחר מאמצים מרובים ניפתח שיעור חדש בסח"ק **אוצרות חיים** (להאריזל) . מיד לאחר החגים הבעל"ט מפי מג"ש מוסמך מרביץ תורה ותיק ובעל הסברה נפלאה ביותר. השיעור נמסר בסגנון ישיבתי מובהק ומותאם במיוחד לבוגרי הישיבות הק' בלבד לפרטים 0548486664

הודעה חשובה
הננו להודיע שהשבוע תתקיים **מכירת עופות והודו טריים מהשחיטה המיוחדת והמהודרת שבפקוקו בד"צ אלעד**
בראשות המרא דאתרא הגרש"ז גרוסמן שליט"א
הזמנות עד יום שלישי בצהריים
בטלפון 0527643116
החלוקה תתקיים בעז"ה **ביום רביעי ג' חשוון** ברחוב אבן גבירול

בית דין צדק
אלעד
בראשות
הגרש"ז גרוסמן שליט"א

בית דין צדק - אלעד
בתי הוראה - ביי"ד לעניני ממונות - כשרות - עירובין- קופת העיר מתן בסתר- רישום נישואין- יעוץ רפואי בראשות מורנו המרא דאתרא

הגאון רבי שלמה זלמן גרוסמן שליט"א
חמרכו: ר' טרפון אלעד טלפון: 9096571 פקס: 9369453

זמני בתי ההוראה לזמן חורף

ביהכ"נ "מאור שרגא"
ימים א-ו 8:30-9:00 בבוקר
ביום שישי - שעה לפני כניסת השבת
וכן בטל: 0504164908

ברח' רבי טרפון ימים א-ה - 17:00-18:00
וכן בטל: 9096571 שלוחה 1

ברח' רבי מאיר 11
ימים א-ה 18:30-19:30 - יום שישי 11:00-10:00
וכן בטל: 9096571 שלוחה 2

ביהכ"ג שכ' "דגל התורה"
בתיאום בטל: 0533119113

מורנו המרא דאתרא שליט"א
מקבל קהל בביתו בימים א'ב'ד'ה' בין השעות 14:00-13:15 וביום ו' 12:00-10:30

קו ההוראה
בין השעות 9:00-24:00
03-9096571
שלוחה 3 או 4

בני עליה
ממשיכים ביתר שאת וביתר עוז
אלף בחור יקר!
לאור התצלוח הנדולה בס"ד בזמן אלול, השייכה מתורבת בתגפרופות בחורים איכותיים נוספים לייסוד באוורת דיוקן חברים, לכחודי שיבחר גדולת בני עליה, סטובי עולם הישיבות, והאלצים להעיד ממתנות הקפסולות בשיבותיהם.

פתיחת זמן חורף הבעל"ט
א"ה **ביום שלישי ב' חשוון** בשעה 10:00 בבוקר בבית המדרש "נסת הגדולה רח"ר רבי עקיבא 10

שיעורים ושיחות מגדולי ראשי הישיבות והמשגיחים שליט"א שיוחתם

מזאגון רבי **ברוך מרדכי אטינגר** שליט"א ראש ישיבת "נסת יחזקאל

א"ה **ביום רביעי ג' בחשוון** בשעה 11:00

מתגבשת קבוצת בחורים איכותיח לבני הקיבוץ מלגות מסיבות ולבתיים על הולמס

אחראים: אבי וספי לאורך כל היום

ההרשמה חובה נועל
055-6721473 | 052-7673908

ביהמ"ד המרכזי "מאור שרגא"
זמני חתפילות עד שעון חורף

שחרית.....נץ, 6:45, 7:10, 7:30
.....7:45, 8:00, 8:15, 8:30, 8:45, 9:00

מנחה.....1:00, 1:10, 1:25, 1:40
.....2:00, 2:20, 2:40, 3:00, 3:20, 3:40

משעה 4:00 עד 10 דק' לפני השקיעה
המניינים מתקיימים (בניין החדש) ברצף עם התאספות מנין

מנחה ימי שישי.....1:00, 1:30, 2:00, 2:30, 3:00
.....3:30, 4:00, 20 דקות לפני השקי'

מעריב

החל מ-25 דק' אחרי השקיעה ועד שעה 12:45
המניינים מתקיימים ברצף עם התאספות מנין

מעריב מוצש"ק..... בזמן המופיע בלוח ו-45, 50, 55, 60 דק' אחרי השקיעה ולאחר מכן מניינים נוספים עד שעתיים וחצי אחרי השקיעה

הודעה משמחת

הננו שמחים להודיע כי ניתן שוב להשיג את ספרו **של מורנו המרא דאתרא** שליט"א

דעת שלמה על חומש בראשית
וכן על חומש שמות

הכולל בתוכו מאמרי ביאורים וחידושים נפלאים על פרשיות השבוע

בבית ההוראה רח' רבי טרפון ובחנויות הספרים המובחרות

רבי אברהם שאג זצ"ל

שנת תרכ"ט היתה שנה גורלית, שטבעה את חותמה על יהדות הונגריה. תנועת הרפורמה ביקשה לחדור אל הקהילות ולהפעיל את השפעתה השלילית בכל אתר ואתר. הם התכוונו גם לקיים קונגרס שבו יכריזו על "התורה החדשה" ולהפיץ את רעיונות הכפירה שלהם.

הגאון רבי אברהם שאג זצ"ל, אב"ד קויברסדארף, התייצב בראש המערכה. הרב שלמה זלמן זוננפלד, שכתב את קורותיו במסגרת ספרו "האיש על החומה" מספר כיצד נסע מעיר לעיר ומכפר לכפר, חיזק ברכיים כושלות, הפיח רוח טהרה בלבבות והחדיר את ההכרה לצאת למלחמת תנופה נגד המשיחיתם ולהוציאם מעדת ישראל. אף הוא בא בדברים עם כל רועי

ישראל וכל בעל בעמיו, עסקנים ומנהיגים וראשי ציבור. ארגן אותם והתוו קווי פעילות, למען הפר עצת מחבלים בכרם ה'. אב"ד קויברסדארף נתגלה אז במלוא הדרו כמצביא וקברניט, היודע לנהל את ספינת היהדות החרדית שלא תטרף בתוך ים החילוניות המאיים לשוטפה.

מטעם הגר"א שאג יצא אז קול קורא חוצב להבות אש להזהיר גדולים על הקטנים, להתרחק מקשר של רשעים לעמוד כחומה בצורה ולהגן על קדושת עמנו.

המאבק החריף כאשר הממשלה ההונגרית יזמה אסיפה מכינה של "כבירי היהודים בהונגריה", לקונגרס שנקרא ע"י שר ההשכלה ההונגרי, ואשר עליו השתלטו הרפורמים והניאולוגים, נקרא באותו זמן כינוס של כל גאוני ורבני הונגריה. מטרתו היתה להקים גוף מאורגן, אשר נועד היה לשמש כמשקל נגדי, להתארגנות הרפורמים.

לכנסיה לשם שמים זו, נתאספו ובאו שלש מאות וחמישים רבני הקהילות; ראשי הישיבות ומנהיגי הציבור, וביניהם אדירי התוה וצדיקי עולם. תאור אותנטי על הכנוס מפי אחד ממשתתפיו, מובא בקונטרס "לפיד אש": "בשנת תרכ"ט, התאספו ראשי עם, כל גאוני וצדיקי הדור שבמדינת הונגריה, לטכס עצה נגד הרפורמים שהתארגנו בכח גדול, ומגמתם היתה למשוול בכח הממשלה ולהרוס חלילה את כל עיניי הדת. בכנסיה גדולה זאת, נקהלו שלש מאות וחמישים רבני הקהילות, גאונים וצדיקים, ארזי הלבנון ואדירי התורה, רועי ישראל - לעמוד על נפשם. והקימו חברת "שומרי משמרת הדת",

אלף נכנסים ויותר מאחד יוצא

הרה"ג רבי **מרדכי גרטנר** ר"מ ישיבת "באר התלמוד"

תפנית השבת קורס
קול התורה
1000

בפתח גליון ה 1000 נתבקשתי לעלות מעט מזיכרונות העבר על תחילת כתיבת המאמרים המתפרסמים בטור זה בעלון כבר כמעט ח"י שנים. אי שם באמצע חורף תשס"ג בקשני ידידי הרה"ג ר' שלמה מליגרום שליט"א עורך העלון דאז לכתוב מאמר באופן קבוע בעמוד הראשון של העלון. שאלתני מהו המטרת המאמר? ואיזה סגנון? בהלכה או באגדה ? במחשבה או במוסר? בנושא עיוני בפרשה? ישיבישע רייד? - ענה לי בתבונתו: כחפץ לך, ועשית כחמתך. כאברך צעיר כל העניין היה נראה לי גדול ומחייב, לכתוב כל שבוע ובנושא אחר ללמוד להקיף ולכתוב מאמר. אך נשאלתי בזקנים ובעצת מורינו המרא דאתרא שליט"א ונעניתי לאתגר, ובהדרכתו אז לאמור: לפשט, להסביר, לפרט, להנהיר כמה שיותר, וכמה שפחות להשתמש בראשי תיבות - ותראה, הוסיף הרב שליט"א ואמר - שיהיה לך תועלת רבה מכך. ואכן התחלתי לכתוב מאמר מדי שבוע מגליון מס' 148, כשבכמה שנים הראשונות כתבתי מאמר כל שבוע, עד שהורחבו ספסלי בית מדרש זה בת"ח מופלגים הכותבים בו גם הם בקביעות. וחכם עדיף מנביא, כי עוד מחייב, עוד סוגי', עוד נושא, עוד חלק ותחום בתורה מתברר בכל שבוע - וקובץ על יד יריבה.

והאמת לפני שבע עשרה שנה עת שהעלון הגיע לידיו האמונות של הרב שמואל גרוסברד שליט"א התחיל עידן חדש בחיי העלון. האחריות, הסדר, המחויבות, תמידין כסדרן להעביר כבר בתחילת שבוע מאמר, ללא עיכובים ודחיות של הרגע האחרון. וכן הרצינוול והחשיבה מה הסגנון של הטור? מה המטרה של המאמר? - החשיבה בבסיסה הייתה, לדעת מורינו המרא דאתרא שליט"א ובהכוונתו לא רק לכתוב שטיקל' תורה אלא בעיקר להעמיד הערות/תובנות - לתת ערך מוסף למעלעל/קורא/מעייין כל אחד לפום דרגה דיליה, מי ייתפס לקושיה שבמאמר, ויתרצה בהגיון לבו. ומי יחזיק בתרוץ. מי יסיכם עם הראיות, ומי יעסוק בפריכתם - והיה זה שכרנו. ואף שלו מאלף מאמרים נכנסים ומאמר אחד יוצא שהפך לרייד' בציבור בין הת"ח בליל שבת בבתי הכנסיות והמדרשות יחשב להצלחה ולהגשמת המטרה, על אחת כמה וכמה מאמרים רבים של ידידי הת"ח הכותבים על במה זו הגיעו לייעודם בכך שהפכו לגיליון שיח של שרפי הקודש בבית המדרש ובכך לחבר לאחד ולקשר בין כל היושבים בבית הכנסת והמדרש ולהעצים השיג והשיח בדברי תורה.

מעשיהם של צדיקים

שומרי משמרת הדת

להצלת התורה והעם בישראל הכנסיה הגדולה הזאת הרעישת אז את כל העולם, והכניסה רוח חיים בחיי היהדות החרדית. אשר התחילה לנשום לרווחה, ובכל ערי המדינה, עיר ועיר, כפר וכפר, היהדות החרדית כולה עד היום הזה".

"במהלך הכנסיה הגדולה הזאת, בא לכלל גילוי אורו הגדול של הגר"א שאג זי"ע, עומק תבונתו וגודל שכל המקיף. ודמות דיוקנו היה שפוך על פני כל הכנסיה".

הגאון רבי קאפל רייך, אב"ד בבודפשט, אשר השתתף באותה כנסיה מפתחתה עד נעילתה, סיפר עליה לנכדיו של הגר"א שאג, כי זכור לו היטב כל מהלך הכינוס לפרטיו. הוא ציין את העובדה שאע"פ שהכנוס היה מעוטר בגדולי תורה, ראשי ומנהיגי הקהילות - בלטה במיוחד קומתו ודמותו של הגר"א שאג, אשר נבחר פה אחד ליו"ד הכינוס. וכאשר פתח הגר"א שאג לכל הגה וניב היוצא משפתותיו הטהורות כאילו שכינה מדברת מתוך גרונו. "ומה נהדר היה המראה אשר יותר משני חדשים בציורי, ניהל בגבורה ובכחות איתנים את הכנסיה הזאת - את דמותו הגדולה שנתגלתה במלוא מוראה בשעת כנסיה זאת, לעולם לא אשכח" - סיים

הגאון רבי קאפל רייך את סיפורו.

כנסיה זו, עוררה הד עצום בכל רחבי המדינה, והפיחה רוח עידוד ותקוה בלב ההמונים. בפתחה פתח תקוה, כי אכן נדברו יראי ה', לעצור את הגל העכור של הרפורמה שאיים לשטוף את מסורת הדורות של חיי קדושה וטהרה. החרדה לתוצאות הכנוס והצלחתו, הקיפה את כל שכבות הצבור. בכנסיה זו נוסד הארגון החרדי העצמאי, שנקרא "שומר משמרת הדת". על ארגון זה הוטל התפקיד הנכבד של יסוד הקלות חרדיות עצמאיות, בכל ערי ועיירות מדינת הונגריה.

היה זה כנוס גורלי והיסטורי, שממנו נתפרדו הדרכים ונתפלגו הקהלות. ממנו מתחיל מאבק איתנים בין היהדות החרדית המקורית שבראשה עמד הגאון רבי שמחה בונם, בעל ה"שבט סופר", לבין כוחות ה"מתקדמים", שעמלו בכל כוחם להעכיר את החיים היהודיים הטהוריים.

בענין הזכרת "רצה ויעלה ויבוא" בר"ח שחל במוצ"ש

השבוע חל ראש חודש במוצאי שבת, יש לברך בברכת המזון של סעודה שלישית שמברך בליל ראש חודש, האם יזכיר רצה בלבד או יעלה ויבוא בלבד או רצה ויעלה ויבוא יחד. ועיין בס' קפ"ח סעיף י' בב"ח ובמג"א ובט"ז באורכה ובמ"ב שם.

הב"י ס' קפ"ח סעיף י' מביא את תשובת הרא"ש וז"ל "אם התחיל לאכול בשבת סמוך לחשיכה וחשכה לו קודם גמר סעודתו, כתב הרא"ש שאין לו להזכיר כלל של שבת בחול, מידי דהוי אתפילת מנחה של שבת, שאם לא התפיל אותה מתפלל במוצ"ש שנים של חול, כי אין להזכיר של שבת בחול אע"פ שנתחייב תפילה זו בשבת". וכן הרא"ש מביא ראיה מהתוספתא שמי שהתחיל סעודתו בערב שבת וגמר סעודתו בשבת, שאומר בברכת המזון רצה "אע"ג דסעודת חול היתה כיון דמברך בשבת צריך להזכיר של שבת". מבואר בדברי הרא"ש שהוא מדמה את דין ברכת המזון לתפילה, וכמו שבתפילת תשלומין מתפלל תפילת חול, ה"ה בברכת המזון דינו כתשלומין, ובמוצ"ש לא מזכיר רצה ובכניסת שבת מזכיר רצה.

המהר"ל חולק על הרא"ש וז"ל "דלסברא זו לא תיקשי מתפילת מנחה דשבת דמייתי הרא"ש דזמן תפילת מנחה עבר ואינו מתפלל במוצאי שבת אלא לתשלומין, האיך יתפלל של שבת ודינו להבדיל בראשונה, אבל ברכת המזון אתי על סעודה שסעד בשבת, וכיון דאכתי לא צלי ערבית של חול צריך להזכיר מעין המאורע בברכת המזון, וכן המנהג פשוט". (וע"ע בגר"א ס' תרצ"ה סעיף ד' מה שביאר במהרי"ל)

ונראה לבאר את דברי הרא"ש, שכאשר התחיל יום חדש ואותו יום זה זמן שונה מהיום שלפניו, א"כ אפי' שברכת המזון שייכת לסעודה של היום שלפניו, בכל אופן היו זמן חדש שלא מתאים להזכיר בו את המאורע שהיה בזמן הסעודה, ולכן במוצ"ש לא מזכיר רצה כי כבר שבת יצאה, וה"ה בכניסת שבת. ולבאר את המהר"ל מהראיה שהביא הרא"ש מהתוספתא שמזכיר רצה בכניסת שבת, ולכאורה הרשב"ם בפסחים (קב:) מבאר את הגמ' שמדובר שאלו גם בכניסת שבת וא"כ לכו"ע צריך לומר רצה, וכ"כ מצאתי שהגמ"א (ס' רע"א ס"ק ט"ו) יישב את המהרי"ל. (וע"ע בראש"ש ס' שג"כ כ"כ למד את התוספתא וצ"ע)

ונראה לבאר שנקודת המח' בין הרא"ש למהר"ל מתי זה נחשב לתרתי דסתרי, המהרי"ל סבר שרק כאשר התפלל ערבית אז הוא תרתי דסתרי וא"ל לומר יותר רצה [וכך משמעות לשונן], אבל הרא"ש סובר שעצם שהזמן עבר והתחיל יום חדש א"כ זה כבר נחשב לתרתי דסתרי, ולא מתאים כבר להזכיר של שבת. (וע"ע במג"א ובט"ז לענין ר"ח שחל במוצ"ש)

השו"ע הביא את הגידון דידן בג' מקומות. א' בס' קפ"ח סעיף י' כותב וז"ל "היה אוכל ויצא שבת, מזכיר של שבת בברכת המזון, דאזלינן בתר התחלת הסעודה, וה"ה לר"ח ופורים וחנוכה". מבואר להדיא שהשו"ע פסק שהולכים אחרי תחילת הסעודה ואומרים בברכת המזון רצה במוצ"ש.

ב' אמנם השו"ע ס' רע"א סעיף י' כותב וז"ל "אם גמר סעודתו וקידש היום קודם שבירך ברכת המזון וכו' וצריך להזכיר של שבת בברכת המזון אע"פ שמברך קודם קידוש, הגה וי"א דאינו מזכיר של שבת דאזלינן בתר תחילת הסעודה, וכן עיקר, כמו שנתבאר לעיל סוף סימן קפ"ח". מבואר שהשו"ע פסק שהולכים אחרי סוף הסעודה, ובאמת הרמ"א מצוין מיד שהשו"ע עצמו פסק שהולכים לפי תחילת הסעודה, ועיין במג"א ס' רע"א ובט"ז ס' קפ"ח.

ג' השו"ע ס' תרצ"ה סעיף ג' כותב וז"ל "ואומר על הניסים בברכת המזון, ואם התחיל סעודתו ביום ומשכה עד הלילה, אומר על הניסים דבתר תחילת הסעודה אזלינן, ויש מי שאומר שאין לאומרו, ואומר הרמ"א ונהגין כסברא ראשונה".

המג"א מקשה (ס' רע"א ס"ק י"ד) שהשו"ע סותר את עצמו, ומתיר המג"א שהשו"ע הסתפק כמו מי ההלכה ומספק צריך להזכיר ממספק לא הוא הפסק. (וע"ע בט"ז ס' קפ"ח מה שהקשה)

ושמעתי ליישב את הסתירה בדברי השו"ע, שהשו"ע סובר שהולכים לאחר תחילת הסעודה אבל כאשר התחיל לאכול בערב שבת ונמשך לשבת השו"ע סובר שמזכיר רצה מפני ששבת קובעת שאומרים וכמו שמצאנו ששבת קובעת לענין מעשרות א"כ גם זה נותן חשיבות שצריך להזכירה. ולכאורה כל זה אפשר לומר רק מתי שהוא אוכל, אבל אם לא אכלו בשבת לכאורה אין לרצה על מה לאומרו.

כאשר ר"ח חל במוצ"ש, מביא המ"ב (ס' קפ"ח ס"ק ל"ג) שאם הוא סיים את הסעודה במעמד יום יאמר רק רצה, אבל אם אכל "פת" [כזית, פמ"ג] גם בלילה יש עליו חיוב להזכיר של ר"ח, וסובר המג"א שא"ל לומר גם רצה וגם יעלה ויבוא יחד משום דהוי תרתי דסתרי לכן שיאמר רק יעלה ויבוא, אמנם הט"ז חולק ואומר שיאמר גם רצה וגם יעלה ויבוא ולא הוי תרתי דסתרי.

ולכאורה בפשטות נראה לומר שמחלוקתם היא האם יש בנידון דידן כלל מוסג של תרתי דסתרי, אמנם הפרמ"ג (משבצ"ז ס"ק ז') כותב בדעת הט"ז שכל זה שהוא אומר רצה ואח"כ יעלה ויבוא כסדר בזה לא הוי תרתי דסתרי, אבל אם טעה והקדים יעלה ויבוא ואח"כ רוצה לומר רצה אז הוי תרתי דסתרי ולא יאמר רצה. ולפי"ז גם לט"ז אומרים תרתי דסתרי אבל לומר רצה שהוי על שבת ואח"כ יעלה ויבוא זה לא הוי תרתי דסתרי, ורק היכן שהקדים לומר יעלה ויבוא שכבר עשאו ר"ח א"כ הוי תרתי דסתרי. [וכמו שביארנו לעיל את המח' בין הרא"ש למהר"ל]

אמנם מה שיש להקשות על המ"ב בשב"ס קפ"ח כתב שאם אכל "פת" כזית [פמ"ג] בליל מוצ"ש, אז זה תלוי במג"א והט"ז, אמנם אם בלילה הוא אכל שאר דברים ולא פת בזה לכו"ע אומרים רצה. אמנם המ"ב (ס' רע"א ס"ק ל') כתב וז"ל וכל זה דוקא כשלא אכל משחשכה "מהומה", אבל אם "אכל מעט" גם משחשכה לכו"ע צריך להזכיר של שבת". ויש להקשות מדוע לענין כניסת שבת המ"ב כתב שלא יאכל שום דבר לענין מוצ"ש המ"ב כתב שיאכל פת כזית. וביותר יש להקשות שלענין אכילה בכניסת שבת הפרמ"ג א"א ס"ק ט"ו] כתב להדיא שמדובר שאוכל כזית פת ומדוע המ"ב שינה וכתב שלא יאכל מהומה. וראיתי שיש מבארים את המ"ב שכוננו זה לכזית, ולכאורה זה לא נכון כיון שהמ"ב לא הזכיר פת וכן כתב שלא יאכל מאומה.

ונראה ליישב כדלעיל ששבת קובעת כמו לענין מעשרות וא"כ סובר המ"ב שגם שאוכל משהוא זה כבר מחייב לומר רצה. [וע"ע במ"ב סי' תרל"ט ס"ק ט"ז וס"ק כ"ג מתי שבת קובעת לענין סוכה] ונראה ליישב עוד שכאשר ר"ח חל במוצ"ש אז רק כאשר אכל "כזית פת" אז המג"א והט"ז נחלקו האם הוי תרתי דסתרי או שאומר רק יעלה ויבוא, אמנם כאשר אכל ביום ששי והוי יום חול והמשך גם לאכול בשבת כאן אין שום תרתי דסתרי אם יאמר רצה, א"כ כאשר אכל אפי' משהו א"כ אכל בשבת ולכן בזה אומר רצה.

זמני הלכה למעשה

אופק אלעד

בעריכת הר"ח ר"א זלברצ'ל

שבת מברכין: ר"ח חשוון ימים ראשון ושני
המולד: ליל שבת קודש 3:23 (0 חלקים)

שקיעת החמה	סווק"ש הדג"א	סווק"ש מנ"א	נח"ה הנראה	נח"ה מישורי	
6:06	9:34	8:50	6:53	6:46	שבת
6:05	9:34	8:50	6:54	6:46	יום א'
6:04	9:34	8:51	6:55	6:47	יום ב'
6:03	9:35	8:51	6:55	6:48	יום ג'
6:02	9:35	8:51	6:56	6:49	יום ד'
6:01	9:35	8:51	6:57	6:49	יום ה'
6:00	9:36	8:51	6:58	6:50	יום ו'
5:59	9:36	8:52	6:59	6:51	שבת

גליץ ה-1000 באדיבות ובחסות:

ORD COUTURE
— BY ORDWOMAN —

LH

שמלות כלה מבית לאה חזקיהו

מזל טוב!

052-7669164

שמואל גרוסמן ושות' חברת עורכי דין
HMUEL GROSSMAN & CO. LAW FIRM

רחוב התור 15 אלעד 40800 15 Hator st. Elad 40800
פקס: 03-9331167 | טל: 03-9331162 | 972-3-9331167 Fax:
דוא"ל: 1@law-g.co.il E-mail:

280
U
U-OPTIC